

B&B, d.o.o.

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Poslovni sekretar
Modul: Spletno poslovanje

ZAKAJ PREPUSTITI ODVETNIKU IZTERJAVO DOLGA V IZVRŠILNEM POSTOPKU

Mentor: dr. Andrej Friedl, univ. dipl. prav.
Lektorica: Metka Bartol, prof. slov.

Kandidatka: Asja Butina

Kranj, marec 2019

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju dr. Andreju Friedlu za pomoč in nasvete pri izdelavi tega diplomskega dela.

Zahvaljujem se tudi lektorici Metki Bartol, ki je mojo diplomsko nalogo jezikovno in slovnično pregledala.

IZJAVA

»Študentka Asja Butina izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Andreja Friedla.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne, _____

Podpis: _____

POVZETEK

Diplomska naloga v teoretičnem delu predstavlja trenutno veljavni izvršilni postopek. Prikazane so bistvene spremembe vseh novel, ki so bile sprejete od leta 1998, ko je začel veljati Zakon o izvršbi in zavarovanju. V nadaljevanju naloge sta podrobneje predstavljena izvršilna postopka zaradi izterjave denarne in nedenarne terjatve. Omenjenih je nekaj zanimivih primerov sodne prakse Višjega in Vrhovnega sodišča v Republiki Sloveniji in dva odmevna primera Evropskega sodišča za človekove pravice. Eden od primerov je povzročil dodatne ukrepe glede varstva dolžnika pri izvršbi na nepremičnine, ki so prinesli spremembe v noveli Zakona o izvršbi in zavarovanju.

Raziskovalni del je primerjava enega primera v dveh različnih situacijah. Prva prikazuje izvršilni postopek brez pooblaščenca, v katerem nastopa upnik sam kot pravni laik, druga pa postopek s pooblaščencom – odvetnikom.

Primerjava obeh situacij istega primera potrdi izhodiščno hipotezo, da lahko postane navidezno preprost izvršilni postopek za laičnega upnika prezahteven. Ugotovljeno je, da odvetnik, ki ima pravno znanje, v določenih primerih lahko uspešneje in hitreje pride do poplačila upnika.

KLJUČNE BESEDE

- izvršilni postopek
- verodostojna listina
- odlog izvršbe
- prekinitev postopka
- sodna praksa
- izvršilna sredstva

ABSTRACT

The thesis in the theoretical part represents the current enforcement procedure. Essential changes of all novelties which have been accepted since 1998 when The Law on Execution and Insurance Act was adopted are shown. In the continuation of the thesis the enforcement procedure for the recovery of monetary claims and non-monetary receivables is presented in more detail. There are some interesting examples of the judicial practice of the Higher and Supreme Court in the Republic of Slovenia and two high-profile examples of the European Court for Human Rights. One of the cases brought additional measures regarding the judicial protection of the debtor in the execution of debtor's real estate which brought about changes in the novelty of The Law on Execution and Insurance Act.

The research part is the comparison of one case in two different situations; the first example shows the enforcement procedure without an attorney, and the second case the procedure with the attorney.

The comparison of both cases supports the initial hypothesis that seemingly simple enforcement procedure could become too demanding for a non expert creditor. It is concluded that in certain cases a lawyer with legal knowledge can be more successful and faster at debt repayment.

KEYWORDS

- Execution procedure
- Authentic Act
- Postponement of execution
- Suspension of execution
- Judicial Practice
- Enforcement means

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	Predstavitev problema.....	1
1.2	Cilji naloge in izhodiščna hipoteza.....	2
1.3	Metode dela	2
2	IZVRŠILNI POSTOPEK ZARADI IZTERJAVE DENARNE TERJATVE	2
2.1	Predstavitev izvršilnega postopka po novelah	2
2.2	Izvršilni postopek pred letom 2008	4
2.3	Izvršilni postopek po 1. 1. 2008	5
2.4	Zgradba izvršilnega postopka.....	6
2.5	Pojem izvršba na podlagi verodostojne listine	6
2.6	Temeljna načela izvršilnega postopka.....	7
2.7	Opis verodostojnih listin	8
2.8	Izvršilna sredstva	8
2.8.1	Izvršilno sredstvo rubež premičnin	9
2.8.2	Izvršilno sredstvo rubež nepremičnin	11
2.8.3	Izvršilno sredstvo prenos denarne terjatve	12
2.8.4	Izvršilno sredstvo prenos denarnih sredstev pri organizacijah za plačilni promet	13
2.9	Omejitve izvršbe.....	13
2.10	Izvršilni stroški.....	13
3	IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV NEDENARNE TERJATVE.....	14
3.1	Izročitev in dobava premičnin	14
3.2	Izpraznitev in izročitev nepremičnin.....	14
3.3	Obveznost – kaj storiti, dopustiti ali opustiti	15
3.4	Vrnitev delavca na delo	15
3.5	Razdelitev stvari.....	15
3.6	Izjava volje	16
3.7	Izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter glede osebnih stikov z otroki	16
4	POSTOPEK IZVRŠBE NA PODLAGI VERODOSTOJNE LISTINE	17
4.1	Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine	17
4.2	Sklep o izvršbi.....	19
4.3	Zastoji postopka.....	19
4.3.1	Odlog izvršbe	19
4.3.2	Prekinitev postopka.....	20
4.4	Ustavitev izvršbe in ustavitev izvršilnega postopka	20
5	ODVETNIŠKI POKLIC	21
6	PRIKAZ IN PRIMERJAVA DVEH IZVRŠILNIH POSTOPKOV.....	22
6.1	Postopek izterjave dolga brez odvetnika	22
6.2	Postopek izterjave dolga prek odvetnika	24
6.3	Analiza in povzetek raziskave	26
7	ZAKLJUČKI.....	28
	LITERATURA IN VIRI	30

KAZALO SLIK

Slika 1: Izračun zakonskih zamudnih obresti	7
Slika 2: Register zastavnih pravic na premičninah.....	10
Slika 3: Predlagana izvršba	18

KRATICE IN AKRONIMI

ZIZ:	Zakon o izvršbi in zavarovanju
OPP:	organizacija za plačilni promet (banka)
TRR:	transakcijski račun
AJPES:	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
EMŠO:	enotna matična številka občana
ESČP:	Evropsko sodišče za človekove pravice
COVL:	Centralni oddelek za verodostojno listino
OZ:	Obligacijski zakonik

1 UVOD

1.1 Predstavitev problema

Živimo v času, ko obstaja velika plačilna nedisciplina. Neplačniki pogosto ne morejo plačati računov, saj tudi sami za svoje storitve niso prejeli plačila. Mnogo podjetij in podjetnikov se je že srečalo z neplačniki. Prav tako se jih je mnogo srečalo z izvršilnim postopkom, ko so vlagali predloge za izvršbo. Nekateri so bili pri izterjavi uspešni, drugi ne. Upnik mora imeti za izterjavo svoje terjatve verodostojno listino ali izvršilni naslov. Z verodostojno listino mora upnik še pridobiti izvršilni naslov, npr. pravnomočni in izvršljivi sklep o izvršbi v izvršilnem postopku ali sodbo v pravnem postopku, če je dolžnik vložil ugovor zoper sklep o izvršbi.

Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) ni tako obsežen, in ko ga preberemo, se nam zdi preprostejši in razumljivejši od drugih pravnih postopkov. Problem, ki ga želimo raziskati, je vprašanje, zakaj naj bi tudi v izvršilnem postopku po tem, ko že imamo izvršilni naslov, izterjavo dolga raje prepustiti odvetniku. Preverili bomo predpostavko, da lahko postane navidezno preprost izvršilni postopek za laičnega upnika v določenih primerih prezahteven in je bolje, da angažira odvetnika, še posebej, ker mu bo stroške zanj ob uspešni izvršbi povrnili dolžnik.

Izvršilni postopek je upnikovo sredstvo, da s prisilo dolžnik stori tisto, kar mu je bilo naloženo na podlagi izvršilnega naslova, ali da se na podlagi verodostojne listine prisili dolžnika, da izpolni, kar dolguje upniku. Upnik ima na voljo več izvršilnih sredstev, ki bodo opisana v nadaljevanju naloge.

Problema se bomo lotili v luči novele ZIZ-E,¹ ki se je začela uporabljati 1. 1. 2008 in je prinesla pravo malo revolucijo v izvršilnem postopku. Ta je postal avtomatiziran in je tako pospešil izvršilni postopek ter hkrati razbremenil sodnike, strokovne delavce in sodne referente, ki so udeleženi v postopku dovolitve izvršbe. Okrajno sodišče v Ljubljani je postalo izključno pristojno za odločanje o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojne listine. Krajevna pristojnost sodišča pri vložitvi predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova pa je odvisna od stalnega prebivališča oz. sedeža dolžnika, razen v primeru, ko je predlagana izvršba na nepremičnino. V Sloveniji je 44 okrajnih sodišč,² ki so pristojna za vodenje postopkov po pravnomočnosti sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine ali pristojna za izvršilne postopke od predloga za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova.

---

¹ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-E), Uradni list RS, št. 115/2006.

² Sodstvo RS, Sodni sistem, Seznam sodišč. Pridobljeno 19. 2. 2019 na naslovu http://www.sodisce.si/sodisca/sodni_sistem/seznam_sodisc/

Bistveni del naloge bo analiza dveh značilnih situacij istega primera izterjave dolga na podlagi verodostojne listine. V prvi situaciji bo prikazana izterjava dolga v izvršilnem postopku, ki ga s predlogom za izvršbo začne upnik sam. V drugi situaciji bo prikazana izterjava dolga v izvršilnem postopku, vendar s predlogom za izvršbo odvetnika, ki ga je upnik pooblastil za izterjavo. Na podlagi teh dveh situacij bomo poskusili ugotoviti, kdaj in zakaj je smiselno prepustiti izterjavo dolga odvetniku.

1.2 Cilji naloge in izhodiščna hipoteza

V diplomski nalogi želimo oceniti, ali je v določenih primerih smiselno pooblastiti odvetnika za izterjavo upnikovega dolga.

Cilji diplomske naloge so:

- predstaviti izvršilni postopek po Zakonu o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-L), ki velja od 25. marca 2018, in opozoriti na njegovo zahtevnost;
- izdelati primerjavo dveh izvršilnih postopkov izterjave dolga: primer prek pooblaščenega odvetnika in primer, ko vodi izvršilni postopek upnik sam;
- dokazati, da je izterjava dolga v izvršilnem postopku v določenih primerih prek odvetnika hitrejša in uspešnejša.

S tem želimo potrditi izhodiščno hipotezo, da lahko postane navidezno preprost izvršilni postopek za laičnega upnika prezahteven in da lahko odvetnik, ki ima pravno znanje, v določenih primerih uspešneje in hitreje pride do poplčila upnika.

1.3 Metode dela

Pri pisanju diplomske naloge bodo uporabljene različne raziskovalne metode. V teoretičnem delu bodo podatki pridobljeni s pomočjo domače strokovne literature.

V raziskovalnem delu bo uporabljena primerjala metoda. Na koncu bodo analizirani podatki prikazanih primerov in sinteza ugotovitev.

Pri analizi primerov si bomo pomagali tudi z lastnimi izkušnjami ob spremljanju tega področja v odvetniški pisarni, kjer opravljam administrativna dela.

2 IZVRŠILNI POSTOPEK ZARADI IZTERJAVE DENARNE TERJATVE

Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) je naslednik Zakona o izvršilnem postopku (ZIP), ki je veljal od leta 1978. ZIZ je uvedel izvršbo na podlagi verodostojne listine, ki dotlej ni bila mogoča, saj je zakon poznal le izvršbo na podlagi izvršilnega naslova. Z vložitvijo predloga na podlagi verodostojne listine je bil postopek hitrejši, če dolžnik ni vložil ugovora. Če pa ga je, je bilo dovolj, da je v ugovor napisal le, da ugovarja.

ZIZ je začel veljati leta 1998 in se je do zadnje novele, ki je začela veljati 25. marca 2018 (ZIZ-L), spremenil že dvanajstkrat. V tem času je doživel kar nekaj sprememb, ki so se sčasoma pokazale za nujne. Zaradi sprememb v Evropski uniji, ki je sprejela številne uredbe, ki zadevajo področje čezmejnega izvrševanja odločb in urejajo pogoje v zvezi s priznanjem in izvršitvijo posameznih pravnih aktov v različnih državah članicah EU, je bilo potrebno tudi v tem delu spremeniti oziroma dopolniti ZIZ.

2.1 Predstavitev izvršilnega postopka po novelah

Prvo novelo ZIZ je Ministrstvo za pravosodje pripravljalo tri leta, ker je bilo ugotovljeno, da so nekatere spremembe neekonomične in neprimerne. Pokazale so se tudi nekatere slabosti novih rešitev, predvsem pa je bilo treba ZIZ spremeniti, ker je Ustavno sodišče Republike Slovenije ugotovilo, da je določba 1. točke prvega odstavka 102. člena ZIZ v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije. Novela ZIZ-A³ je tudi določila spremembe glede izvršiteljev, ki so po novem morali biti univerzitetni diplomirani pravniki, spremenjen je bil nadzor nad izvršitelji, zakon pa je uvedel tudi namestnika izvršitelja in pomočnika izvršitelja.

Do 1. 1. 2008 je bilo sprejetih kar pet novih novel: ZIZ-B, ZIZ-C, ZIZ-D, ZIZ-E in ZIZ-F, ki niso prinesle bistvenih sprememb, razen zadnjih dveh, ki sta nastali zaradi uveljavitve Pravilnika o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka (v nadaljevanju Pravilnik)⁴. Ta je začel veljati 1. januarja 2008 in je pomenil ogromen korak v izvršilnem postopku. Do leta 2012 se je Pravilnik spremenil dvakrat, zadnja sprememba je začela veljati 1. marca 2012.⁵ Po elektronsko vložnem predlogu za izvršbo je upnik po plačilu sodne takse sklep o izvršbi prejel v nekaj dneh. To je bila za upnike revolucijska sprememba, saj je bilo pred uvedbo avtomatiziranega izvršilnega postopka na izdajo sklepa o izvršbi treba čakati več mesecev, včasih tudi

³ *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-A), Uradni list RS, št. 75/2002.*

⁴ *Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka, Uradni list RS, št. 121/2007.*

⁵ *Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka, Uradni list RS, št. 104/2011.*

eno leto, odvisno od zasedenosti pristojnega sodišča. Po 1. januarju 2008 je o odločanju o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani, Centralni oddelek za verodostojno listino. Uvedba elektronskih obrazcev za predlog za izvršbo je razbremenila sodnike in strokovne sodelavce ter sodne referente.

Bistvene spremembe so bile v ZIZ-F⁶ tudi glede plačila sodne takse za predlog za izvršbo, glede obvezne vložitve predloga za izvršbo na podlagi verodostojne listine na predpisanem obrazcu (elektronsko ali prek tiskanega obrazca), avtomatiziranega ugotavljanja pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi, v primeru obrazloženega ugovora razveljavitve sklepa o izvršbi in odstopa zadeve pristojnemu pravnemu sodišču.

Z novelo ZIZ-J,⁷ ki je bila sprejeta leta 2014, velja za verodostojno listino tudi plačilna lista delavca, ki se je pridružila drugim verodostojnim listinam. Delavec zoper delodajalca lahko vloži predlog za izvršbo, če ni prejel plače na podlagi plačilne liste oziroma obračuna plače za neto znesek, ki bi ga sicer moral prejeti od delodajalca.

Sprememba je bila z novelo ZIZ-J uvedena tudi glede odloga izvršilnega postopka, saj mora upnik odtlej sodišču predložiti pisno soglasje dolžnika, da se strinja z odlogom. Odlog se lahko predlaga le enkrat, in še to največ za eno leto. Sprememba se je zgodila pri opredelitvi dolžnikovih denarnih prejemkov. Dotlej je bila izvršba omejena le na plačo, zato je bilo treba spremeniti, da se izvršba nanaša na vse denarne prejemke, torej tudi na regres, potne stroške, nadomestilo za prehrano in prevoz. Omejitev je ostala, če dolžnik preživlja družinskega člana ali drugo osebo, ki jo mora preživljati po zakonu. Prav tako je z novelo ZIZ-J izterjava preživnine postala prednostna terjatev pred navadnimi sklepi.

ZIZ-K⁸ je znova spremenil ureditev omejitve izvršbe glede prejemkov, na katere je mogoče poseči z izvršbo. Po ZIZ-K znaša omejitev izvršbe na denarne prejemke, ki jih je mogoče odtegniti, 76 odstotkov bruto minimalne plače (pred tem je veljalo 70 odstotkov). Omejena je bila izvršba na veteranski dodatek tako, da je nanj mogoče poseči le v primeru izvršbe za izterjavo z naslova zakonite preživnine in odškodnine za izgubljeno preživnino.

Zadnja novela ZIZ-L je bila sprejeta 25. marca 2018. Prinesla je kar nekaj bistvenih sprememb. Ena izmed večjih je izredno pravno sredstvo – revizija. Doslej revizija v

---

⁶ *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-F), Uradni list RS, št. 93/2007.*

⁷ *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-J), Uradni list RS, št. 53/2014.*

⁸ *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-F), Uradni list RS, št. 54/2015.*

izvršilnem postopku ni bila mogoča. Na podlagi zadnje novele pa je tudi v izvršbi mogoča, vendar le na podlagi dopuščene revizije. To pomeni, da Vrhovno sodišče dopusti predlagano revizijo, če bi lahko bila njegova odločitev pomembna v zvezi s pravno varnostjo ali pa glede razvoja sodne prakse.

Od uvedbe ZIZ leta 1998 je upnik sodišču lahko predlagal, da dolžniku izda odredbo, s katero mora le-ta predložiti sodišču seznam svojega premoženja. V praksi odredbe velikokrat niso bile uspešne. Avtorica Drev (2018, str. 96)⁹ navaja, da se dolžniki velikokrat niso odzvali na odredbo sodišča, niti se niso udeleževali narokov za ugotovitev seznama premoženja ter da so upniki izkoriščali čas, ki je pretekel v tem času in tako podaljševali trajanje izvršilnega postopka. Novi ZIZ-L je za večjo učinkovitost izvršbe dodal še informativni seznam¹⁰ dolžnikovega premoženja. Na podlagi takega predloga upnika sodišče vpogleda v elektronsko dosegljive evidence. Žal je večina sodišč omejena pri vpogledih v elektronske evidence, ker še nimajo tehničnih pogojev za tako izvedbo. Upniku v večini primerov sodišče (veljavno februar 2019) lahko posreduje le podatek o tem, ali je dolžnik imetnik transakcijskega računa, naslov njegovega delodajalca oz. plačnika zdravstvenih prispevkov (če je dolžnik fizična oseba) ter podatek, ali je dolžnik lastnik nematerializiranih vrednostnih papirjev. Dokler sodišča ne bodo imela tehničnih pogojev za izvajanje vpogledov v elektronske evidence, bo še vedno upnik tisti, ki bo moral sam opraviti poizvedbe o dolžnikovem premoženju, če se ta ne bo odzval na odredbo sodišča za predložitev seznama svojega premoženja.

2.2 Izvršilni postopek pred letom 2008

Do uvedbe avtomatizacije izvršilnega postopka z dnem 1. 1. 2008 je moral upnik predlog za izvršbo vložiti na krajevno pristojno sodišče. Okrajnih sodišč je v Sloveniji 44. Pristojnost sodišča je moral upnik ugotoviti sam. Predlog je moral biti vložen v najmanj štirih izvodih s priloženimi verodostojnimi listinami. Za vsak dodatni transakcijski račun ali dodatno izvršilno sredstvo se je izvod predloga s prilogami povečal. Takšna ureditev je veljala tako za predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine kot za predlog na podlagi izvršilnega naslova.

Pooblaščenec upnika so morali priložiti pooblastilo za zastopanje oziroma na predlogu za izvršbo navesti številko generalnega pooblastila, ki so ga pred tem priglasili posameznemu sodišču, sodišče pa jim je sporočilo številko, pod katero je pooblastilo vpisano.

Upnik ali njegov pooblaščenec je moral paziti na pravilno krajevno pristojnost, saj ta ni vedno odvisna od stalnega prebivališča ali sedeža dolžnika. V primeru

⁹ A. Drev, (2018). *Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) s komentarjem novele ZIZ-L*, str. 96.

¹⁰ 31. člen ZIZ-L.

predlaganega izvršilnega sredstva, tj. rubeža nepremičnin, je v skladu s tretjim odstavkom 35. člena ZIZ krajevno pristojno tisto sodišče, kjer leži nepremičnina.

Sodne takse so bile odvisne od višine zahtevka. Najnižji znesek sodne takse je znašal 47,57 EUR, ki pa se je povečal za 5,00 EUR za vsako dodatno predlagano izvršilno sredstvo.

2.3 Izvršilni postopek po 1. 1. 2008

Od novele ZIZ-E, ki se je začela izvajati 1. 1. 2008, je postopek izvršbe avtomatiziran, za sodobnega uporabnika pa uporabnejši in prijaznejši. To je projekt Vlade Republike Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje, ki se je imenoval *E-PRAVOSODJE – Strategije informatizacije slovenskega pravosodnega sistema 2008–2013*. Namen strategije (Ministrstvo za pravosodje, b. l.) je »... zagotoviti učinkovitost pravosodnih postopkov v pravosodnem sistemu in pospešiti uresničevanje temeljnih dolgoročnih ciljev Republike Slovenije v pravosodju«.

Ustanovljen je bil posebni oddelek, ki se imenuje Centralni oddelek za verodostojno listino (COVL), ki je močno pospešil postopek izvršbe, zdaj avtomatizirani postopek v elektronski obliki. Okrajno sodišče v Ljubljani, COVL, je tako postalo krajevno pristojno za izdajanje sklepov o izvršbi, izdajanje plačilnih nalogov za sodno takso, katerih višina je bila enotna ne glede na število hkrati predlaganih izvršilnih sredstev, izdajanje sklepov za dopolnitev predloga za izvršbo, reševanje ugovorov dolžnikov, izdajanje potrdil o pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi ter pošiljanje pravnomočnih sklepov o izvršbi dolžnikovim dolžnikom, zemljiški knjigi, izvršiteljem in sodnemu registru.

Drev (2018, str. 87)¹¹ je mnenja, da si stranke pogosto napačno razlagajo elektronsko obliko vlaganja vlog. Namreč, ustrezne so le vloge, ki so vložene prek informacijskega sistema, tj. portala eSodstvo, ki je dostopen prek spletne strani Vrhovnega sodišča RS (www.sodisce.si). Iz tega sledi, da se med ustrezne vloge ne šteje elektronska pošta stranke, ki je poslana na spletni naslov sodišča.

---

¹¹ A. Drev, (2018). *Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) s komentarjem novele ZIZ-L*, str. 87.

2.4 Zgradba izvršilnega postopka¹²

Avtorica Volk (2015, str. 32) je zgradbo izvršilnega postopka opredelila tako:

»Izvršilni postopek je sestavljen iz dveh faz:

1. faza dovolitve izvršbe – DOVOLILNI DEL

Ta faza se začne s predlogom za izvršbo (izjemoma po uradni dolžnosti) in se (praviloma) konča s pravnomočnostjo sklepa o izvršbi.

2. faza oprave izvršbe – IZVRŠILNI DEL oziroma IZVRŠBA v ožjem smislu

Praviloma se začne takoj po izdaji sklepa o izvršbi in še pred njegovo pravnomočnostjo, vendar upnik ne more biti poplačan pred pravnomočnostjo (razen pri izvršbi na denarna sredstva v gospodarskih zadevah – 150. člen ZIZ). Izjema je tudi izvršba na podlagi verodostojne listine, ki se vedno opravi šele po pravnomočnosti.

Ko je izvršba (uspešno) opravljena ali pa je iz kakršnih koli razlogov ustavljena, je končana tudi faza oprave izvršbe, in s tem je končan tudi izvršilni postopek.«

2.5 Pojem izvršba na podlagi verodostojne listine

Izvršilni postopek na podlagi verodostojne listine pomeni prisilno izterjati denarno terjatev, ki izhaja iz verodostojne listine. Takšna prisilna izterjava se izvede prek sodišča in je urejena v Zakonu o izvršbi in zavarovanju, uporabljajo pa se tudi Zakon o pravdnem postopku in določbe Obligacijskega zakonika (OZ)¹³ glede obračuna terjatve, kot so stroški in zakonske zamudne obresti.

Izvršba oziroma izvršilni postopek ima namen izterjati od dolžnika, kar je dolžan upniku. S predlogom za izvršbo upnik začne z izterjavo dolga. Upnik prek sodišča z izvršbo poseže po dolžnikovih prejemkih, premoženju ali dolžnikovih terjativah, ki jih ima dolžnik do svojega dolžnika. V praksi upnik predlaga hkrati več izvršilnih sredstev, če upnik ni z gotovostjo prepričan, da bo izvršba uspešna z enim izvršilnim sredstvom. Tak način je koristen tudi z vidika hitrosti izvršilnega postopka, kar posledično pomeni, da je izvršilni postopek lahko uspešen.

Višino zakonskih zamudnih obresti si upnik in dolžnik lahko izračunata na spletni strani sodišča.

¹² D. Volk, *Izvršba, Izterjava denarnih terjatev, Poslovna založba Maribor, 2015, str. 32.*

¹³ 288. člen OZ določa vrstni red vračunavanja, če je poleg glavnice dolžnik dolžan tudi obresti in stroške.

Slika 1: Izračun zakonskih zamudnih obresti
(Vir: Vrhovno sodišče RS.¹⁴)

2.6 Temeljna načela izvršilnega postopka

Tako 15. člen ZIZ določa, da se v postopku izvršbe smiselno uporabljajo določbe Zakona o pravnem postopku, če ni v tem ali v katerem drugem zakonu drugače določeno.

Nekaj načel izvršilnega postopka:

- načelo ekonomičnosti in pospešitve postopka,
- načelo dispozitivnosti in oficialnosti,
- načelo varstva dolžnika,
- načelo prioritete in sorazmernega poplačila upnika.

Načelo ekonomičnosti se je z leti v ZIZ dopolnjevalo s spremembami, ki so pomembne za hitrost oz. pospešitev postopka in varstvo potrošnika. Ugovor dolžnika mora biti obrazložen in utemeljen s predloženimi dokazi, saj je bil prej velikokrat namen ugovora le zavlačevanje postopka. Upnik, ki predlaga izvršilno sredstvo z rubežem dolžnikovih premičnin, sicer lahko predlaga izvršitelja iz drugega okraja, vendar bo sodišče priznalo stroške, kot da bi bil izvršitelj iz okraja, kjer se je opravljal rubež.

Vodilno načelo postopka ZIZ je načelo dispozitivnosti, ki pravi, da se postopek začne in vodi po predlogu upnika. Načelo oficialnosti se v ZIZ uporablja le izjemoma, npr. izvršitev sklepa o izrečni denarni kazni zaradi nepredložitve seznama dolžnikovega

¹⁴ Vrhovno sodišče RS, *Izračun zamudnih obresti*. Pridobljeno 19. 2. 2019 na naslovu <http://izo.sodisce.si/izo-web/spring/izracun?execution=e7s1>

premoženja ali zaradi izterjave nadaljnjih izvršilnih stroškov od dolžnika, ki so plačani iz sredstev sodišča.

Na podlagi načela varstva dolžnika je treba upoštevati omejitve glede višine zneska, ki se lahko zarubi pri plači in pokojnini. Paziti je treba tudi na način oprave izvršbe ter dolžnikovo osebno dostojanstvo. Izvršitelj pri opravi rubeža ne more zarubiti oblačil, predmetov za osebno rabo, hrane, posode, štedilnika, hladilnika ... torej nujno potrebnih stvari dolžnika in njegovih družinskih članov v gospodinjstvu.

Načelo prioritete in sorazmernega poplačila upnika narekuje, da se v primeru več upnikov proti istemu dolžniku na istem predmetu izvršbe poplača po vrstnem redu, kot so pridobili pravico do poplačila, razen če zakon določa drugače.

2.7 Opis verodostojnih listin

Za verodostojne listine veljajo:

- faktura,
- obračun obresti,
- plačilna lista oz. pisni obračun prejemkov iz delovnega razmerja,
- menica in ček s protestom,
- javna listina,
- izpisek iz poslovnih knjig, ki ga je overila odgovorna oseba,
- po zakonu overjena zasebna listina in listina, ki je po posebnih predpisih javna listina.

Volk (2015, str. 52) meni, da je posebno pozornost treba dati po zakonu overjeni zasebni listini, saj gre za zasebno listino z notarsko overjenim podpisom dolžnika. To velja na primer za fizične osebe, ki so najemodajalci in ne vodijo poslovnih knjig, torej ne morejo izdati druge verodostojne listine – računa.

2.8 Izvršilna sredstva

Izvršilni postopek pozna več izvršilnih sredstev. Tako 30. člen ZIZ¹⁵ določa, da sme sodišče dovoliti za poplačilo denarne terjatve upnika le:

- *prodajo premičnin,*
- *prodajo nepremičnin,*
- *prenos denarne terjatve,*
- *unovčenje drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic in nematerializiranih vrednostnih papirjev,*
- *prodajo deleža družbenika,*

¹⁵ D. Volk, *Zakon o izvršbi in zavarovanju, ZIZ, Ljubljana, Uradni list RS, 2018, str. 118.*

- *prenos sredstev, ki so pri organizacijah, pooblaščenih za plačilni promet.*

2.8.1 Izvršilno sredstvo rubež premičnin

Rubeže premičnin opravljajo izvršitelji, ki so imenovani skladno z Zakonom o izvršbi in zavarovanju ter opravljajo službe izvršitelja na območju Republike Slovenije.

Upnik predlaga izvršilno sredstvo rubež dolžnikovih premičnin izjemoma, saj to izvršilno sredstvo prinaša stroške, ki jih mora najprej plačati upnik.¹⁶ Po prejemu obračuna ali računa izvršitelja nastale stroške upnik priglasí sodišču kot nadaljnje izvršilne stroške ter predlaga, da sodišče odmeri stroške in jih naloži dolžniku, da jih povrne upniku.

Izvršitelj lahko zarubi vse, razen predmetov za osebno rabo, hrane, kurjave, medalj, redov, odličij, pripomočkov invalida, delovne živine, kmetijskih strojev, ki so dolžniku kmetu/pravni osebi/zasebniku nujno potrebni za kmetijsko dejavnost, itn. Upnik pridobi na zarubljenih stvareh zastavno pravico.

Izvršitelj poleg drugih premičnin, ki se nahajajo v dolžnikovem prebivališču, zunaj bivališča lahko zarubi tudi motorna in priklopna vozila. Za slednja velja, da izvršitelj še pred dejansko opravo rubeža, vendar po pravnomočnosti sklepa, s katerim je bila dovoljena izvršba z izvršilnim sredstvom rubež premičnin, v register neposestnih zastavnih pravic na premičninah pri Agenciji za javnopravne evidence in storitve (Ajpes) vpiše podatke o rubežu in prepoved razpolaganja z določeno premičnino. Za zarubljeno motorno ali priklopno vozilo se ne sme podaljševati prometnega dovoljenja oz. ga registrirati, če dolžnik ne predloži overjenega podpisa upnika.

Dostop do registra neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin pri Ajpesu ima vsak upnik, dolžnik, zastavitelj, odvetnik, notar ... Iz registra so razvidni:

- status zarubljene premičnine,
- identifikacijska številka (npr. številka VIN vozila),
- leto izdelave,
- registrska označba,
- znamka vozila,
- vrsta (tovorno, vlečno, priklopno vozilo ...),
- komercialna oznaka vozila,

---

¹⁶ 38. člen ZIZ-L.

- datum prve registracije vozila,
- kategorija vozila.

Slika 2: Register zastavnih pravic na premočninah
(Vir: Ajpes.¹⁷)

Iz registra so razvidni vrstni red upnikov na določeni zarubljeni premočnini, datum in ura vpisa plombe, tip zadeve, status zadeve in znesek terjatve upnika. Pri vsakem posameznem vpisu je mogoče izvedeti, kdo je upnik, kakšna je terjatev ter vrsta dokumenta, ki je podlaga za vpis plombe.

Izvršitelj mora, preden začne z rubežem, o tem s sklepom o izvršbi ali s sklepom o določitvi izvršitelja obvestiti dolžnika. Izvršitelj opozori dolžnika, da rubež lahko opravi tudi brez njegove navzočnosti. Če izvršitelj oceni, da bo potreboval pri izvedbi rubeža strokovno pomoč, za to zaprosi Policijo.

Izvršitelj lahko opravi tudi rubež gotovine, npr. dolžnik prostovoljno plača izvršitelju določen znesek, ali rubež dnevnega izkupička v blagajni dolžnikove trgovine.

V kolikor je rubež premočnin neuspešen, ker izvršitelj ni našel pri dolžniku rubljivih stvari ali pa izvršitelj ni mogel opraviti rubeža zaradi zaprtega prostora oziroma ni našel stvari, ki bi zadoščale za poplačilo upnikove terjatve, upnik lahko predlaga ponovni rubež. Upnik mora predlagati ponovni rubež v roku treh mesecev od dneva poskusa rubeža. V nasprotnem primeru sodišče izvršbo z izvršilnim sredstvom rubež premočnin ustavi.

¹⁷ Ajpes, Register zastavnih pravic na premočninah. Pridobljeno 19. 2. 2019 na naslovu <https://www.ajpes.si/rzpp/default.asp>

Izvršitelj o opravi rubeža obvesti dolžnika in upnika, če pri rubežu nista bila prisotna. Na zapisniku o zarubljenih stvareh sta navedena opis ter ocena vrednosti posamezne stvari. Izvršitelj, ki opravi rubež, opravi tudi cenitev zarubljenih stvari.

Po uspešnem rubežu izvršitelj razpiše javno dražbo. Izvršitelj lahko proda stvari na javni dražbi ali z neposredno pogodbo med kupcem in izvršiteljem ali prek komisijske prodaje. Če stvari niso prodane na prvi javni dražbi, upnik v roku trideset dni lahko predlaga izvršitelju, da razpiše drugo javno dražbo ali vnovično prodajo z neposredno pogodbo. V nasprotnem primeru sodišče izvršbo ustavi ter navede, da dolžnik lahko prevzame zarubljene neprodane stvari, o čemer mora izvršitelj sestaviti zapisnik o predaji.

Kupec mora plačati kupnino in prevzeti stvari takoj po koncu dražbe. S tem pridobi stvar, prosto bremen. Slaba stran takega nakupa je, da kupec kupi stvar po klavzuli videno-kupljeno, kar pomeni, da nima pravic glede jamčenja za napake.

2.8.2 Izvršilno sredstvo rubež nepremičnin

Upnik za sredstvo izterjave lahko predlaga izvršilno sredstvo rubež ene ali več dolžnikovih nepremičnin. Velikokrat ima sklep z izvršilnim sredstvom rubeža, cenitve in prodaje nepremičnine, velik učinek presenečenja na dolžnika. Če gre za nepremičnino dolžnika, ki je njegov dom, dolžnik v osmih dneh od vročitve sklepa lahko predlaga sodišču, da dovoli drugo izvršilno sredstvo, ali pa dovoli, da se izvršba opravi na drugi nepremičnini. Dolžnik mora v primeru, da predlaga drugo izvršilno sredstvo, npr. rubež plače, pokojnine ... tudi z verjetnostjo izkazati, da bo dolg lahko poplačal v enem letu od izdaje novega sklepa. V tem primeru sodišče dovoli izvršbo z drugim izvršilnim sredstvom, vendar zaznamba sklepa o izvršbi na nepremičnini v korist upnika ostane v veljavi do končnega poplačila.

Novela ZIZ-L je uveljavila spremembo v 169. členu kar zadeva načelo sorazmernosti¹⁸ in je posledica sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju ESČP) ter zahteva posebno varstvo dolžnika, ko se začne izvršba na nepremičnino, ki je njegov dom. Predvideno je, da v tem primeru sodišče obvesti Center za socialno delo, v kolikor gre za sorazmerno nizek znesek glede na vrednost nepremičnine.

Upnik z zaznambo sklepa o izvršbi na nepremičnini v zemljiški knjigi pridobi zastavno pravico. Vsak naslednji upnik, ki pridobi zastavno pravico in se vpiše v zemljiško knjigo, pristopi k že začeti izvršbi. Pristop je mogoč do pravnomočnosti sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu.

---

¹⁸ Sodba »Vaskrsić proti Sloveniji«, št. 31371/12 (ESČP).

V primeru, da je zaznamba sklepa o izvršbi le na solastniškem deležu nepremičnine, sodišče na predlog upnika lahko obvesti preostale solastnike o začetni izvršbi in jim sporoči, da se z njihovim soglasjem nepremičnina lahko proda kot celota. Sodišče preostale solastnike seznani s pogoji prodaje. Soglasje solastniki lahko umaknejo do izdaje odredbe, ki naznani prvo javno dražbo. Če se takšna nepremičnina proda, imajo solastniki prednost do poplačila pred upniki in pred poplačilom izvršilnih stroškov postopka.

Zastavna pravica na nepremičnini ugasne z dnem, ko je sklep o izročitvi nepremičnine kupcu pravnomočen. Pri tem ni nujno, da so vsi zastavni upniki poplačani v celoti. Če se kupec nepremičnine in zastavni upnik dogovorita, da kljub temu ostane zaznamba v zemljiški knjigi, je kupec prevzemnik dolžnikovega dolga proti temu upniku, kot je odločeno v sklepu o izvršbi oz. izvršilnem postopku.

Upnik mora po prvi neuspešni javni dražbi v roku šest mesecev predlagati drugo dražbo, sicer sodišče ustavi izvršbo. Sodišče prav tako ustavi izvršbo, če ni prišlo do prodaje nepremičnine na drugem naroku niti za polovico ugotovljene vrednosti. V obeh primerih upnik obdrži zastavno pravico na nepremičnini in zaznamba sklepa o izvršbi še naprej ostane v zemljiški knjigi.

2.8.3 Izvršilno sredstvo prenos denarne terjatve

Med denarne terjatve spada tudi izvršba na plačo in druge stalne denarne prejemke, ki je poleg izvršbe na denarna sredstva pri bankah največkrat predlagano izvršilno sredstvo. Kot stalni denarni prejemki veljajo tudi pokojnina, nadomestilo plače, prejemki iz naslovačasne brezposelnosti in drugi stalni denarni prejemki.¹⁹ Med dolžnikove denarne prejemke spadajo tudi regres za letni dopust, jubilejna nagrada, odpravnina, povračila stroškov v zvezi z delom ...

Mnenje avtorice Volk (2015, str. 273–274)²⁰ je, da so se zaradi razloga, ker je to izvršilno sredstvo zelo učinkovito, postavljala številna vprašanja glede obsega izvršbe in vrstnega reda izvrševanja sklepa o izvršbi, kamor spada tudi posebno poglavje, ki ga predstavlja upravno izplačilna prepoved,²¹ za katero načeloma ne veljajo pravila izvršbe. Novela ZIZ-J je prinesla spremembo glede vrstnega reda upravno izplačilne prepovedi, ki ne more prehiteti sklepa o izvršbi, ki je v »čakalni vrsti« pri delodajalcu ali pa se že izvršuje.

¹⁹ Drugi odstavek 128. člena ZIZ-L.

²⁰ D. Volk, *Izvršba, Izterjava denarnih terjatev. Poslovna založba Maribor, 2015, str. 273–274.*

²¹ 135. člen ZIZ-L.

Volk (2015, str. 277)²² je pravila o prednosti oziroma »prehitevanju« skleпов razložila takole:

- *Upravno izplačilna prepoved: PREHITITA jo davčni sklep in sodni sklep za preživnino – NE pa navadni sodni sklep.*
- *Navadni sodni sklep: PREHITITA ga davčni sklep in sodni sklep za preživnino, NE pa upravno izplačilna prepoved.*
- *Davčni sklep: NE PREHITI preživnine – vse ostale sklepe PREHITI, vključno z upravno izplačilno prepovedjo.*
- *Sklep za preživnino: PREHITI vse sklepe, vključno z upravno izplačilno prepovedjo.*

2.8.4 Izvršilno sredstvo prenos denarnih sredstev pri organizacijah za plačilni promet

Pri izvršbi na denarna sredstva dolžnika, ki jih ima na računu ali kot hranilno vlogo, je treba upoštevati zakonsko omejitev nekaterih prejemkov po 102. členu ZIZ in prejemke, ki so izvzeti iz izvršbe po 101. členu ZIZ. Tako je mogoče poseči na denarna sredstva dolžnika do tiste višine, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini 76 % minimalne plače, v kolikor pa dolžnik preživlja tudi družinskega člana, pa tudi znesek v višini prejemka, določenega za osebo, ki jo preživlja dolžnik.

2.9 Omejitve izvršbe

Predmeti, ki so izvzeti iz izvršbe, so naštet v drugem odstavku 32. člena ZIZ.

»Predmeti izvršbe ne morejo biti:

- *stvari, ki niso v prometu,*
- *rudno bogastvo in druga naravna bogastva,*
- *objekti, naprave in druge stvari, ki so državi ali samoupravni lokalni skupnosti nujno potrebni za opravljanje njenih nalog,*
- *premičnine in nepremičnine, namenjene za obrambo države,*
- *objekti, naprave in druge stvari, ki so dolžniku nujno potrebni za opravljanje javne službe,*
- *druge stvari in pravice, za katere tako določa zakon.«*

2.10 Izvršilni stroški

Tako 1. odstavek 38. člena ZIZ pravi, da »izvršilne stroške plača najprej upnik«. Upnik lahko priglasijo nastale stroške kot nadaljnje izvršilne stroške ter predlaga sodišču, da izda sklep, s katerim naloži dolžniku, da jih povrne upniku.

²² D. Volk, *Izvršba, Izterjava denarnih terjatev. Poslovna založba Maribor, 2015, str. 277.*

Osmi odstavek 38. člena ZIZ določa, da »... se mora povrnitev izvršilnih stroškov zahtevati takoj, ko nastanejo in je znana njihova višina, najkasneje pa v tridesetih dneh po končanem ali ustavljenem izvršilnem postopku oziroma zaključitvi zadnjega izvršilnega dejanja ...«. V praksi to pomeni, da mora upnik takoj, ko prejme npr. račun izvršitelja za plačilo stroškov, te priglasiti z vlogo sodišču. V kolikor je upnik moral najprej izvršitelju plačati varščino, mora počakati, da izvršitelj izda račun.

3 IZVRŠBA ZA UVELJAVITEV NEDENARNE TERJATVE

V ZIZ je v členih 213.–238. g urejena izvršba za izpolnitev nedenarne terjatve, ki je zapletenejša od izterjave denarne terjatve. Gre za terjatev, kjer upnik ne more izbirati sredstev izvršbe, saj te izhajajo iz izvršilnega naslova. Upnik lahko predlaga dovolitev izvršbe le s tistimi sredstvi, ki jih določa ZIZ za tovrstne terjatve.

Med izvršbo za uveljavitev nedenarne terjatve spadajo:

- izročitev in dobava premičnin,
- izpraznitev in izročitev nepremičnin,
- obveznost – kaj storiti, dopustiti ali opustiti,
- vrnitev delavca na delo,
- razdelitev stvari,
- izjava volje,
- izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter osebnih stikov z otroki.

3.1 Izročitev in dobava premičnin

Izročitev premičnin opravi izvršitelj tako, da jih dolžniku vzame. V kolikor jih izvršitelj pri dolžniku ne najde, sodišče oceni vrednost premičnin in naloži dolžniku, da plača njihovo vrednost. Če so premičnine pri tretjem in jih ta noče prostovoljno izročiti, upnik lahko predlaga sodišču, da nanj prenese dolžnikovo terjatev proti drugemu za izročitev stvari.

3.2 Izpraznitev in izročitev nepremičnin

Upnik na podlagi izvršilnega naslova vloži predlog za izvršbo za izpraznitev in izročitev prazne nepremičnine oseb in stvari. Če dolžnik sam ne izprazni in izroči nepremičnine upniku, po preteku osemdnevnega roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti izvršitelj opravi prisilno izpraznitev. Odstranjene premičnine se izročijo dolžniku ali odraslemu članu njegovega gospodinjstva ali pooblaščenca. Če pri odstranitvi premičnin ni nikogar, jih je treba na stroške dolžnika izročiti v hrambo nekemu drugemu. Izvršitelj mora iz teh razlogov zagotoviti delovno silo (npr.

ključavničarja za zamenjavo ključavnice, če je nasilen vstop v nepremičnino, in osebe, ki bodo izpraznile nepremičnino), prevozno sredstvo (za prevoz pohištva in imetja dolžnika), prostor za hrambo in prisotnost Policije, če izvršitelj tako oceni.

3.3 Obveznost – kaj storiti, dopustiti ali opustiti

ZIZ v 226. členu na kratko določa, da je to dejanje, ki ga mora opraviti le dolžnik. ZIZ-L je uvedel nov drugi odstavek 226. člena, s katerim sodišče na predlog upnika s sklepom o izvršbi lahko določi, da je dolžnik prost svoje obveznosti, če v zameno za izpolnitev obveznosti upniku v določenem petnajstdnevem roku plača denarni znesek. S tako odločitvijo zakon predvideva hitrejše končanje izvršilnega postopka. Avtorica Drev (2018, str. 364–366)²³ meni, da bo ta določba v praksi prišla v poštev takrat, ko dolžnik ne bo želel izpolniti obveznosti iz izvršilnega naslova, upnik pa se bo zadovoljil s prejemom denarnega zneska, ki ga bo predlagal, katerega višine pa sodišče ne bo presojalo. Avtorica postavlja tudi vprašanje glede roka za izpolnitev te obveznosti, na katero odgovori kar sama, in sicer, da je odgovor mogoče razbrati iz samega izvršilnega naslova, iz katerega izvira obveznosti dolžnika; v primeru, da dolžnik plača upniku določen denarni znesek v 15 dneh, torej še preden poteče rok za izpolnitev obveznosti, je ta prost svoje obveznosti.

3.4 Vrnitev delavca na delo

Delodajalec je na podlagi izvršilnega naslova, ki ga je pridobil upnik, dolžan vzeti delavca nazaj na delo. Upnik oziroma delavec lahko na podlagi 231. člena ZIZ v šestih mesecih od dneva pridobitve pravice do vrnitve na delo vloži predlog za izvršbo. Hkrati lahko sodišču predlaga, da s sklepom odloči, da mu mora dolžnik oziroma delodajalec izplačati mesečne zneske plače z zakonskimi zamudnimi obrestmi od pravnomočne odločbe, dokler ne bo vrnjen na delo.

3.5 Razdelitev stvari²⁴

Člena 235 in 236 ZIZ pravita, da lahko izvršilni naslov določa fizično razdelitev ali delitev neke stvari, ki jo opravi izvršitelj, ali pa razdelitev s prodajo stvari.

Pred fizično razdelitvijo oziroma delitvijo stvari izvršitelj povabi udeležence, da so navzoči pri delitvi.

Če izvršilni naslov določa razdelitev premičnine ali nepremičnine s prodajo, se po prodaji razdeli kupnina.

²³ A. Drev (2018). *Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) s komentarjem novele ZIZ-L*, str. 364–366.

²⁴ 235. in 236. člen ZIZ-L.

3.6 Izjava volje²⁵

ZIZ v 238. členu pravi: »Dolžnost podati zemljiškoknjižno ali kakšno drugo izjavo volje, navedeno v odločbi, ki je izvršilni naslov, velja za izpolnjeno s pravnomočnostjo te odločbe.

Dolžnost podati izjavo volje, navedeno v poravnavi (20. člen), se šteje za izpolnjeno z dnevom njene zapadlosti.

Kadar je izpolnitev dolžnosti izjaviti voljo odvisna od izpolnitve kakšne upnikove obveznosti, se šteje, da je dolžnik podal izjavo takrat, ko je upnik izpolnil svojo obveznosti.«

3.7 Izvršba v zadevah glede varstva in vzgoje otrok ter glede osebnih stikov z otroki

ZIZ v členih 238. a–238. g na podlagi izvršilnega naslova predvideva posredno in neposredno izročitev otroka. Če posredna izročitev ni uspešna, sodišče lahko odloči, da se izvršba opravi z neposredno izročitvijo. Takšno izročitev opravi izvršitelj, ki glede na okoliščine lahko zahteva pomoč Policije. V vsakem primeru je treba pred opravo izvršbe obvestiti vse udeležence.

Sodišče mora nemalokrat v izvršilnih zadevah glede varstva in vzgoje otrok, osebnih stikov in izročitve otroka ugotavljati primernost izvršilnega naslova, če za to obstajajo posebne okoliščine. Te so lahko otrokova korist, otrokova želja ali pravice upnika do družinskega življenja. V postopkih izvršbe, ki tečejo glede varstva in vzgoje otroka in kjer je treba odločiti o odlogu izvršbe, se upošteva otrokova korist. O taki odločitvi sodišča kaže tudi sklep Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Ip 2926/2017,²⁶ kjer se je sodišče postavilo na stran otroka in do določenega datuma, ki je bil pomemben zaradi otrokovega izobraževanja, odločilo izvršbo.

---

²⁵ 238. člen ZIZ-L.

²⁶ Sklep Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Ip 2926/2017.

4 POSTOPEK IZVRŠBE NA PODLAGI VERODOSTOJNE LISTINE

4.1 Predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine

Upnik, ki želi izterjati dolg od dolžnika, mora vložiti predlog za izvršbo prek portala eSodstvo na spletni strani <https://evlozisce.sodisce.si>.²⁷ Če upnik sam vlaga predlog za izvršbo, se mora najprej registrirati kot »registrirani uporabnik« z uporabniškim imenom in geslom. Če predlog za izvršbo vlaga odvetnik, vstopi v portal eSodstvo po predhodni registraciji kot »zunanji kvalificirani uporabnik«, ki mora imeti kvalificirano digitalno potrdilo ter varni elektronski predal. V ta predal se odvetniku elektronsko vročajo vsa pisanja v civilnih sodnih postopkih, pri katerih se izvajajo elektronske vročitve.²⁸ Varen elektronski predal mora biti odprt pri enem od dveh izvajalcev storitev varnega elektronskega vročanja, to sta Pošta Slovenije d.o.o. ali EIUS d.o.o.

Pred vložitvijo izvršbe je priporočljivo, da upnik zbere čim več informacij o dolžnikovem premoženju, če je to mogoče. Poizvedbe o dolžnikovem premoženju sicer upnik lahko po tem, ko prejme pravnomočen sklep o izvršbi, opravi kar sam. Ob poizvedbah pri pristojnih organih mora izkazati pravni interes, tj. pravnomočni in izvršljivi sklep o izvršbi. Najpogosteje se opravijo poizvedbe o:

- zaposlitvi pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, če je dolžnik fizična oseba;
- lastništvu nepremičnin pri Geodetski upravi RS;
- prebivališču, davčni številki in EMŠO pri Ministrstvu za notranje zadeve - Centralnemu registru prebivalstva;
- lastništvu motornih vozil pri Upravni enoti;
- lastništvu vrednostnih papirjev pri Klirinško depotni družbi;
- transakcijskih in osebnih računih pri Ajpesu.

Upniku, če predlaga izvršilno sredstvo rubež denarnih sredstev na računu dolžnika in izvršilno sredstvo rubež plače ter stalnih denarnih prejemkov dolžnika, ni treba napisati številke transakcijskega računa dolžnika ali navesti delodajalca, saj o tem sodišče poizve samo, če dolžnik ne ugovarja in postane sklep o izvršbi pravnomočen ter izvršljiv.

Predlogu za izvršbo ni mogoče priložiti prilog, zato je treba v obrazcu določno označiti verodostojno listino. Če upniku pripadajo zakonske zamudne obresti, mora upnik v obrazcu navesti datum, od katerega le-te tečejo. Zakonske zamudne obresti

²⁷ Vrhovno sodišče RS. *Portal eSodstvo*.

²⁸ *Pravilnik o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih. Uradni list RS, št. 64/2010.*

nastanejo, ko preteče zadnji dan zakonite možnosti za izpolnitev obveznosti, za kar nastopijo posledice. Poznamo pogodbene²⁹ in zakonske³⁰ obresti.

Upnik mora po oddaji predloga za izvršbo plačati sodno takso, zato mora v obrazcu označiti, da želi povračilo takse za predlog in sklep. Znesek sodne takse je enoten in se ne spreminja glede na število hkrati predlaganih izvršilnih sredstev. Zelo pomembno je, da je pri plačilu naveden točen sklic plačila. Sodišče naloga za plačilo sodne takse ne pošilja po pošti, zato si mora upnik zabeležiti pravilni sklic in ga navesti pri plačilu. V nasprotnem primeru sklep o izvršbi ne bo izdan, ker bo sodišče smatralo, da taksa ni bila plačana. V tem primeru upnik predlaga sodišču vračilo sodne takse, zato mora vložiti nov predlog za izvršbo ter vnovič plačati sodno takso. Plačilo takse je treba plačati v roku osem dni, sicer COVL avtomatično sporoči upniku na njegov elektronski naslov, da je predlog za izvršbo zaradi neplačila takse vrnjen.

Slika 3: Predlagana izvršba
(Vir: Vrhovno sodišče RS.³¹)

Upnik za izterjavo lahko predlaga eno ali več izvršilnih sredstev, sodišče pa dovoli izvršbo s predlaganimi sredstvi. Dolžnik sodišču sam lahko predlaga omejitev izvršbe. Sodišče dovoli omejitev izvršbe le, če dolžnik dokaže, da bo z določenim izvršilnim sredstvom lahko poplačal dolg. Na primer: Upnik je predlagal izvršilni sredstvi rubež plače in rubež dolžnikovih premičnin. Dolžnik predlaga, da sodišče omeji dovoljeno izvršbo le na izvršilno sredstvo rubež plače, ker je dolg sorazmerno nizek, stroški

²⁹ 382. člen Obligacijskega zakonika.

³⁰ 378. člen Obligacijskega zakonika.

³¹ Vrhovno sodišče RS, Predlog za izvršbo. Pridobljeno 19. 2. 2019 na naslovu <https://evlozisce.sodisce.si>

izvršitelja za opravljeni rubež in javno dražbo za prodajo zarubljenih premičnin pa bi dosegli polovični znesek glavnice.

4.2 Sklep o izvršbi

Za izdajo sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine je od 1. 1. 2008 pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani, Centralni oddelek za verodostojno listino (v nadaljevanju COVL). COVL vodi postopek izdaje sklepa o izvršbi, opravlja poizvedbe o premoženju dolžnika, rešuje ugovore, izdaja potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi ter jih pošilja v izvršitev dolžnikovim dolžnikom, izvršiteljem, zemljiški knjigi ...

COVL izda sklep o izvršbi nekaj dni po plačilu sodne takse. Odvetnik ga prejme v varni elektronski predal, upnik brez pooblaščenca pa priporočeno po pošti.

Dolžnik ima po prejemu sklepa o izvršbi časa osem dni, da vloži ugovor, ki je dolžnikovo edino pravno sredstvo. Po vložitvi ugovora je treba plačati sodno takso.

Drugi odstavek 53. člena ZIZ določa:

»Ugovor mora biti obrazložen. V ugovoru mora dolžnik navesti dejstva, s katerim ga utemeljuje, in predložiti dokaze, sicer se ugovor šteje kot neutemeljen.«

4.3 Zastoji postopka

4.3.1 Odlog izvršbe

Upnik v času trajanja postopka lahko predlaga, da se izvršba odloži za določen čas, vendar ne več kot za eno leto.³² Če upnik predlaga odlog izvršbe za več kot eno leto, sodišče odloži izvršbo za eno leto, v preostalem pa predlog zavrne. Upnik pred potekom odloga, če je predlagal čas odloga, ki je krajši od enega leta, lahko predlaga podaljšanje večkrat, vendar odloženi čas skupaj ne sme trajati dlje od enega leta.

Drugi odstavek 72. člena ZIZ pravi, da je treba sodišču predložiti tudi soglasje dolžnika, da se strinja z odlogom. Soglasje se priloži k predlogu za odlog izvršbe. V kolikor se predlaga odlog izvršbe na nepremičnine, je treba predložiti tudi soglasje vseh upnikov, ki nastopajo v predmetnem izvršilnem postopku.

Po preteku časa, za katerega je bila izvršba odložena, se le-ta nadaljuje po uradni dolžnosti. Upnik lahko predlaga nadaljevanje izvršbe, še preden ta poteče, če izkaže za verjetno, da so prenehali razlogi za odlog.

---

³² 74. člen ZIZ-L.

4.3.2 Prekinitev postopka

V izvršilnem postopku zaradi določenih razlogov lahko pride do prekinitve postopka. V tem primeru prenehajo teči vsi roki, ki so določeni za procesna dejanja, sodišče ne more opravljati procesnih dejanj, prav tako dejanja upnika med prekinitvijo nimajo učinka zoper dolžnika. Sicer 37. člen ZIZ določa, da se izvršilni postopek prekine zaradi smrti stranke ali njenega zakonitega zastopnika. V ZIZ pa se smiselno uporabljajo tudi določbe 205. člena Zakona o pravnem postopku, ki določa, kdaj se postopek prekine:

- če stranka umre ali izgubi pravdno sposobnost, pa v pravdi nima pooblaščenca;
- če zakoniti zastopnik stranke umre ali preneha njegova pravica za zastopanje, pa stranka nima pooblaščenca v pravdi;
- če stranka, ki je pravna oseba, preneha obstajati oziroma če ji pristojni organ pravnomočno prepove delovanje;
- če nastanejo pravne posledice začetka stečajnega postopka;
- če zaradi vojne ali drugih vzrokov sodišče preneha delati;
- če drug zakon tako določa.

Primer prekinitve iz 6. točke: Z dnem 27. 4. 2018 so bili prekinjeni postopki, ki so bili začeti na podlagi Zakona o finančnem poslovanju podjetij³³ in Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP)³⁴, v katerih upniki izbrisane družbe uveljavljajo terjatve zoper družbenike izbranih družb ali njihovih pravnih naslednikov. Postopki so bili prekinjeni z vložitvijo pritožbe na ESČP proti Republiki Sloveniji zaradi zadeve »Lekić proti Sloveniji«. Veliki senat ESČP je 11. 12. 2018 sprejel dokončno odločitev in ugotovil, da Republika Slovenija ni kršila pravic in temeljnih svoboščin.³⁵ Sodišča so zato nadaljevala postopke po uradni dolžnosti.

4.4 Ustavitev izvršbe in ustavitve izvršilnega postopka

Sklep Vrhovnega sodišča RS³⁶ poudarja razliko med ustavitvijo izvršbe in ustavitvijo izvršilnega postopka ter navaja, da je izvršilni postopek končan, ko ni več mogoče opraviti procesnih dejanj (ko so izčrpana vsa izvršilna sredstva), medtem ko je ustavitev izvršbe lahko le »delna« z določenim izvršilnim sredstvom, ker je bil ta neuspešen.

³³ Uradni list RS, št. 54/99, 110/99 in 93/02 – odločba Ustavnega sodišča, 50/02 – sklep Ustavnega sodišča, 93/02 – odločba Ustavnega sodišča, 117/06 – ZDDPO-2, 31/02, 33/02 – ZSReg-B, 38/07 – sklep Ustavnega sodišča in 126/07 – ZFPPIPP.

³⁴ Uradni list RS, št. 126/07, 40/09, 59/09, 52/10, 106/10, 26/11 in 47/11.

³⁵ Sodba »Lekić proti Sloveniji«, št. 36480/07 (ESČP).

³⁶ Sklep Vrhovnega sodišča RS, II Ips 125/2012 z dne 31. 1. 2013.

Upnik v predlogu za izvršbo in po izdaji sklepa o izvršbi do dokončne ustavitve izvršilnega postopka lahko predlaga več izvršilnih sredstev za poplačilo terjatve. Sodišče pri vsakem neuspešnem izvršilnem sredstvu po uradni dolžnosti ali na predlog upnika ustavi izvršbo z dovoljenim izvršilnim sredstvom. Ko so sredstva v izvršilnem postopku izčrpana, sodišče ustavi izvršilni postopek v celoti. A s tem terjatev upnika ne ugasne. Pravnomočni in izvršljivi sklep o izvršbi je izvršilni naslov. To pomeni, da upnik v desetih letih po prejemu sklepa o ustavitvi izvršilnega postopka lahko vloži nov predlog za izvršbo, če pozneje ugotovi, da dolžnik razpolaga z na novo pridobljenim premoženjem. Vsak na novo vloženi predlog za izvršbo prekine postopek zastaranja, razen v primeru, če upnik sam umakne predlog za izvršbo, preden se je ta začela.

5 ODVETNIŠKI POKLIC

Poklic odvetnika je bil nekdanj zelo spoštovan in se zanj ni odločalo veliko pravnikov. Zadnjih 17 let pa se je število odvetnikov v Sloveniji podvojilo. Tako je bilo 7. marca 2001³⁷ v imenik odvetnikov vpisanih 867 odvetnic in odvetnikov, 19. septembra 2018³⁸ pa kar 1759.

Pot od dijaka do odvetnika ni lahka. Po opravljeni splošni maturi je treba opraviti študij na Pravni fakulteti. Sledijo pripravništvo, pravniški državni izpit ter delovne izkušnje na delovnem mestu pravnika ter najmanj leto dni delovnih izkušenj v odvetniški pisarni. Za tem sledi vpis v imenik odvetnikov, za kar pa mora izpolnjevati pogoje po 25. členu Zakona o odvetništvu, med drugim tudi:

- da je opravil pravniški državni izpit;
- da ima štiri leta praktičnih izkušenj kot univerzitetni diplomirani pravnik, od tega najmanj leto dni po opravljenem pravniškem državnem izpitu pri odvetniku, sodišču, tožilstvu, notariatu ...;
- da aktivno obvlada slovenski jezik;
- da ima primeren prostor in opremo.

Odvetnik mora pred sodiščem imeti službeno oblačilo, ki se imenuje odvetniška toga. Vijoličasto barvo, kroj in material predpisuje Ministrstvo za pravosodje. Toge morajo biti izdelane v skladu s Pravilnikom o vrsti in primerih nošenja službenega oblačila odvetnika.³⁹ Toga mora imeti pripeto lento oz. trak in priponko.

Odvetnik mora znati nastopati pred veliko skupino ljudi, mora biti dober mediator ter spreten pri izražanju in argumentiranju. Obvladati mora umetnost pogajanja, logično

³⁷ *Odvetnik, glasilo Odvetniške zbornice Slovenije, leto III, št. 2 (10), marec 2001, str. 13.*

³⁸ *Odvetnik, revija Odvetniške zbornice Slovenije, leto XX, št. 4 (87), str. 69.*

³⁹ *Pravilnik o vrsti in primerih nošenja službenega oblačila odvetnika, Uradni list RS, št. 32/1995.*

razmišljanje in sposobnost kritičnega mišljenja. Velikokrat je »v službi« 24 ur, saj stranke pričakujejo, da jim bo na voljo, ko ga bodo potrebovale.

1. člen Kodeksa odvetniške poklicne etike pravi:

»Kodeks odvetniške poklicne etike je zapis načel in pravil, po katerih se ravnavajo odvetniki pri opravljanju svojega poklica.

Odvetniška poklicna etika odseva svojske naloge odvetniškega poklica v skladu z etiko demokratične družbe.

Ta kodeks je stanovski dogovor odvetnikov po načelu samoupravljanja v odvetniški zbornici.«

Kodeks vsebuje določila o veljavnosti kodeksa, o tem, kakšna osebnost naj bo odvetnik, o njegovi neodvisnosti, nezdružljivosti dela, strokovnosti, pričevanju, spoštovanju, zastopanju, poklicni tajnosti in nelojalnosti. Kodeks določa, kakšen odnos naj ima odvetnik do sredstev javnega obveščanja, strank, hrambe svojih spisov in reševanja sporov.

Kodeks prepoveduje reklamiranje dejavnosti, kamor spada hvaljenje kakovosti svojega dela, navajanje števila strank, uspešnih obramb, dobljenih pravnih zadev, pa tudi dajanje reklamnih daril, uporabo svetlobnih reklam ...

6 PRIKAZ IN PRIMERJAVA DVEH IZVRŠILNIH POSTOPKOV

6.1 Postopek izterjave dolga brez odvetnika

Upnik, samostojni podjetnik, je prek portala eSodstvo po predhodni registraciji in prijavi v sistem vložil predlog za izvršbo zoper dolžnika, ki je tudi samostojni podjetnik. Po oddaji predloga je plačal sodno takso ter čez dva dni prejel sklep o izvršbi. V sklepu o izvršbi so navedeni upnik, dolžnik in višina glavnice. Na žalost je upnik v predlogu za izvršbo pozabil označiti, da želi vračilo sodne takse, zato manjka tretji odstavek sklepa o izvršbi, ki se sicer glasi: »Stroški upnika se odmerijo na ... EUR.« Hkrati je upnik opazil, da v predlogu ni navedel datuma valute, torej datuma, od katerega tečejo zakonske zamudne obresti od neplačanega računa.

Upnik je v predlogu za izvršbo predlagal izvršilno sredstvo rubež dolžnikovih denarnih sredstev pri OPP, saj drugih podatkov o premoženju dolžnika ni imel. Ker je dolžnik samostojni podjetnik, ni mogel predlagati izvršbe na dolžnikovo plačo, ki je poleg izvršbe na denarna sredstva pri OPP najpogosteje predlagano izvršilno sredstvo.

Dolžnik zoper sklep o izvršbi ni ugovarjal, zato je postal pravnomočen in izvršljiv. Okrajno sodišče v Ljubljani, COVL, je sklep o izvršbi odstopilo pristojnemu Okrajnemu sodišču in dolžnikovemu dolžniku (OPP).

Upnik po enem mesecu od pravnomočnega sklepa o izvršbi ni dobil nobenega plačila, zato je sodišču poslal poizvedbo, zakaj se sklep o izvršbi ne izvršuje. Sodišče je po enem mesecu upniku odgovorilo, da je banka sporočila, da se sklep nahaja v evidenci na osmem mestu.

Upnik želi čim prej priti do plačila svoje terjatve, zato je na sodišče vložil predlog za dodatno izvršilno sredstvo rubež dolžnikovih premičnin, čeprav niti ne ve, ali je dolžnik lastnik vrednih premičnin oziroma motornega vozila. Upnik je v predlogu določil izvršitelja, ki bo opravil rubež. Prav tako je plačal sodno takso za dodatno izvršilno sredstvo. Po treh tednih je prejel sklep, da se izvršba nadaljuje z rubežem in s cenitvijo dolžnikovih premičnih stvari. Izvršitelj je po enem mesecu poslal upniku poziv za plačilo varščine. Zakon namreč dovoljuje izvršitelju, da zahteva od upnika plačilo varščine.⁴⁰ Varščina se plača na račun krajevno pristojnega sodišča. Izvršitelj mora najpozneje v tridesetih dneh po prejemu dokazila o plačani varščini začeti s postopkom rubeža.

Izvršitelj je pred opravo rubeža na kraju samem vpogledal v evidenco lastništva motornih vozil in ugotovil, da je dolžnik lastnik osebne vozila, ki še ni zarubljeno. Zato je v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin pri Ajpesu predlagal vpis rubeža ter prepoved odtujitve za to vozilo. Ajpes je po dveh dneh opravil vpis rubeža ter prepoved odtujitev za dolžnikovo vozilo. Od trenutka vpisa rubeža na motornem vozilu ga dolžnik ne more odtujiti, brez upnikovega pisnega dovoljenja ne more niti podaljšati registracije.

Izvršitelj je na kraju samem našel zarubljeno vozilo ter ga ocenil na določeno vrednost, drugih rubljivih stvari v stanovanju dolžnika pa ni našel. V roku 15 dni je izvršitelj razpisal prvo javno dražbo. Osebno vozilo ni bilo prodano, ker ni bilo kupca. Izvršitelj je upnika, ki na javni dražbi ni bil prisoten, pisno obvestil o neuspeli dražbi ter ga opozoril, da lahko v roku 30 dni predlaga drugo javno dražbo. Na drugi javni dražbi se stvari lahko prodajo po izklicni ceni, ki je nižja od ocenjene vrednosti, vendar cena ne sme biti nižja od tretjine vrednosti.⁴¹

Upnik je v roku 30 dni predlagal izvršitelju, da razpiše drugo javno dražbo. Ker tudi na drugi javni dražbi ni bilo kupca, izvršitelj o tem obvesti sodišče in ta ustavi izvršbo na premičnine.⁴²

---

⁴⁰ 38. a člen ZIZ-L.

⁴¹ Drugi odstavek 94. člena ZIZ-L.

⁴² Drugi odstavek 95. člena ZIZ-L.

Upniku so za predlagano izvršilno sredstvo rubež premičnin nastali le dodatni stroški. Izvršitelj je po neuspeli drugi javni dražbi upniku izdal račun, ki je v celoti pokrila znesek varščine, razliko do plačane varščine pa mu je sodišče vrnilo. Upnik v tridesetih dneh po ustavitvi izvršbe na premičnine ni predlagal sodišču, da izda sklep, s katerim naloži dolžniku, da mu povrne nastale nadaljnje stroške rubeža in javne dražbe, zato je izgubil pravico do povrnitve stroškov.

Sodišče je po nekaj mesecih izdalo sklep, da se izvršba z rubežem denarnih sredstev pri OPP ustavi, z obrazložitvijo, da je dolžnik zaprl transakcijski račun. Ker upnik v roku osmih dni ni predlagal novega izvršilnega sredstva, je bil izvršilni postopek pravnomočno ustavljen.

Upnikova terjatev s pravnomočno ustavljenim izvršilnim postopkom ni ugasnila. Upnik bo v roku deset let, če bo ugotovil, da je dolžnik pridobil premoženje, vnovič lahko vložil predlog za izvršbo, takrat na podlagi izvršilnega naslova – pravnomočnega in izvršljivega sklepa o izvršbi.

6.2 Postopek izterjave dolga prek odvetnika

Odvetnik je prek portala eSodstvo po prijavi v sistem vložil predlog za izvršbo. Po oddaji predloga in plačani sodni taksi je naslednji dan prejel v svoj varni elektronski predal (VEP) sklep o izvršbi. V njem so navedeni upnik in dolžnik ter višina glavnice. V tretjem odstavku sklepa o izvršbi so navedeni izvršilni stroški, ki jih je odvetnik priglasil v predlogu za izvršbo in vsebujejo odvetniške stroške po veljavni odvetniški tarifi, sodno takso za predlog in sklep ter DDV, če je odvetnik zavezanec za plačilo DDV.

Odvetnik je v predlogu za izvršbo predlagal izvršilno sredstvo rubež dolžnikovih denarnih sredstev pri OPP, saj drugih podatkov o premoženju dolžnika ni imel. Ker je dolžnik samostojni podjetnik, ni mogel predlagati izvršbe na dolžnikovo plačo, ki je poleg izvršbe na denarna sredstva pri OPP najpogosteje predlagano izvršilno sredstvo.

Dolžnik zoper sklep o izvršbi ni ugovarjal, zato je postal pravnomočen in izvršljiv. Okrajno sodišče v Ljubljani, COVL, je sklep o izvršbi odstopilo pristojnemu Okrajnemu sodišču in dolžnikovemu dolžniku (banki).

Upnik po enem mesecu od pravnomočnega sklepa o izvršbi ni dobil nobenega plačila, zato je odvetnik sodišču poslal poizvedbo, zakaj se sklep o izvršbi ne izvršuje. Sodišče je po enem mesecu upniku odgovorilo, da je banka sporočila, da se sklep nahaja v evidenci na osmem mestu.

Odvetnik pred opravljeno poizvedbo o dolžnikovem premoženju pri Ministrstvu za notranje zadeve - Centralnem registru prebivalstva pridobi informacijo o EMŠO dolžnika, ki je potrebna za poizvedbo o zaposlitvi in lastništvu nepremičnin. Davčna številka je razvidna iz Poslovnega registra pri Ajpesu, kjer je dolžnik vpisan kot samostojni podjetnik. Samostojni podjetnik (v nadaljevanju s.p.) je fizična oseba, ki na trgu opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja, zato je s.p. lahko tudi zaposlen pri delodajalcu in prejema plačo.

Odvetnik s pravnomočnim sklepom o izvršbi in s pooblastili upnika, v skladu z 10. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov, 10. členom Zakona o odvetništvu in 4. členom ZIZ opravi poizvedbe iz evidenc o dolžnikovem premoženju.

Odvetnik tako opravi poizvedbo o zaposlitvi pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje, lastništvu motornih vozil pri Upravni enoti ter lastništvu nepremičnin pri Geodetski upravi RS. Za slednje potrebuje le pooblastilo upnika ter EMŠO dolžnika. Ker je dolžnik s.p., obstaja možnost, da ima odprt tudi osebni račun pri OPP, zato odvetnik prek Ajpesa vloži elektronsko poizvedbo o transakcijskem računu dolžnika. Pri Ajpesu odvetnik lahko opravi poizvedbe o transakcijskih računih fizičnih oseb na podlagi predhodnega vpisa podatkov v sistem in na podlagi pooblastila za vlaganje zahtev za pridobitev osebnih podatkov fizičnih oseb iz Registra transakcijskih računov.

V roku enega tedna dobi odvetnik rezultate poizvedb. Dolžnik ni zaposlen, je lastnik motornega vozila starejšega letnika in ni lastnik nepremičnine. Je pa pred kratkim pri OPP odprl nov transakcijski račun, ki ni blokiran. Na podlagi prvega odstavka 7. člena Zakona o gospodarskih družbah⁴³ velja, da je samostojni podjetnik odgovoren za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Ker je izvršba z izvršilnim sredstvom rubež denarnih sredstev na računu dolžnika že dovoljena, odvetnik le sporoči sodišču dolžnikov dodatni transakcijski račun.

Upnik kmalu prejme polovico terjane zneska. Odvetnik sporoči delno plačilo sodišču in predlaga, da sodišče zaradi plačila delno ustavi izvršilni postopek. Po nekaj mesecih, ko upnik ne prejme nobenega plačila, odvetnik vloži na sodišče predlog za informativni seznam dolžnikovega premoženja. Sodišče iz dostopnih evidenc ugotovi, da je lastnik motornega vozila, da ima odprta transakcijska računa (za katera je znano, da nimata dovolj stanja za poplačilo), da ni lastnik nematerializiranih vrednostnih papirjev in da ni lastnik nepremičnine.

Odvetnik izkoristi dodatno možnost, in sicer predlaga sodišču, da pozove dolžnika k predložitvi seznama svojega premoženja »...z dokazili o lastninski pravici in drugih stvarnih pravicah na tem premoženju in za svoje terjatve navesti dokazna sredstva«.

---

⁴³ Prvi odstavek ZGD-1.

Če je dolžnik zaposlen, mora višino dohodkov in stanje na računih izkazati s predložitvijo plačilnih list in bančnih izpiskov.

Dolžnik je sodišču predložil seznam svojega premoženja. Poleg že znanih dejstev, ki sta jih s poizvedbo ugotovila odvetnik in sodišče, je dolžnik navedel in predložil dokaz, da ima terjatev do Zavarovalnice X d.d. po zavarovalni polici »Paket zvestobe« št. 123456789.

Odvetnik je nemudoma predlagal sodišču, naj izda sklep o prenosu terjatve v izterjavo dolžnikove zarubljene terjatve dolžnika do dolžnikovega dolžnika, tj. Zavarovalnice X d.d. Sodišče je izdalo *Sklep o rubežu denarne terjatve*, ki jo ima dolžnik do svojega dolžnika. Sodišče je s sklepom dovolilo rubež določene denarne terjatve in hkrati prepovedalo dolžnikovemu dolžniku, da poravna terjatev dolžniku. Hkrati se je dolžniku prepovedalo izterjati terjatev. Navedeni sklep o rubežu je postal pravnomočen, zato je sodišče na podlagi 114. in 115. člena ZIZ skladno s predlogom upnika izdalo *Sklep o prenosu terjatve* in dovolilo prenos terjatve na upnika v izterjavo do višine preostanka izvršljive terjatve upnika, saj 117. člen ZIZ določa, da je prenos terjatve opravljen z vročitvijo sklepa o prenosu dolžnikovemu dolžniku. Upnik s tem dobi pravico od dolžnikovega dolžnika zahtevati izplačilo zneska, ki je naveden v sklepu o prenosu.

Dolžnik je še pred izvršitvijo *Sklepa o prenosu terjatve* sam poravnal upnikovo terjatev. Upnik je po prejemu plačila obvestil odvetnika, ta pa je o tem obvestil sodišče in predlagal, da izvršilni postopek ustavi.

6.3 Analiza in povzetek raziskave

Primerjava izvršilnega postopka, v katerem nastopa upnik sam kot pravni laik, in izvršilnega postopka v istem primeru, ko upnik za izterjavo dolga angažira odvetnika, je pokazala, da upnik kot pravni laik ni znal dovolj dobro izkoristiti vseh pravnih možnosti za učinkovito izvršbo. Najprej je v predlogu za izvršbo pozabil označiti, da želi vračilo sodne takse, kar se je pozneje izkazalo v sodnem sklepu o izvršbi. Nadalje upnik ni pridobil podatkov o vsem dolžnikovem premoženju, ki bi jih po zakonu lahko. Ker se je pokazalo, da se sklep o izvršbi na dolžnikova sredstva pri OPP nahaja šele na osmem mestu, se je upnik kot laik odločil za dodatno izvršilno sredstvo, tj. rubež premičnin oziroma osebnega avtomobila, čeprav niti ni vedel, ali je dolžnik sploh lastnik vozila in v kakšnem stanju je vozilo. Izvršitelj je glede rubeža v skladu z možnostjo po zakonu zahteval od upnika varščino. Kot se je pokazalo, izvršitev z rubežem osebnega vozila in njegovo dražbo ni uspela, ker ni bilo kupca. Sodišče je nato ustavilo izvršbo na premičnine. Upniku so s tem neuspehim poskusom nastali le dodatni stroški zaradi plačila varščine izvršitelju. Sodišče je tako čez nekaj mesecev izdalo sklep, da se ustavi tudi izvršba z rubežem denarnih sredstev pri OPP, ker da je dolžnik zaprl TRR. Upnik laik v roku osem dni ni predlagal novega izvršilnega

sredstva, zaradi česar je bil zato izvršilni postopek v celoti ustavljen. S tem sicer upnikova terjatev na podlagi pravnomočnega in izvršljivega sklepa o izvršbi ni ugasnila in upnik v desetih letih lahko vnovič zahteva izvršbo, če bi ugotovil, da je dolžnik pridobil kakšno premoženje.

Če analiziramo oba načina reševanja istega primera, lahko ugotovimo, da je odvetnik izkoristil vse razpoložljive pravne možnosti in dosegel poplačilo dolžnikove terjatve. V predlog za izvršbo je vključil tudi zahtevek za poplačilo sodne takse in pa odvetniške stroške po veljavni odvetniški tarifi, vključno z DDV, ker je odvetnik zavezanec za DDV. Ker po enem mesecu od pravnomočnosti sklepa o izvršbi terjatev ni bila poplačana z rubežem dolžnikovih denarnih sredstev pri OPP, odvetnik ni predlagal rubeža premičnin oziroma avtomobila, pač pa je na podlagi pravnomočnega sklepa o izvršbi in s pooblastilom upnika v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov, Zakonom o odvetništvu in ZIZ opravil poizvedbe iz evidenc o dolžnikovem premoženju. Odkril je, da ima dolžnik poleg poslovnega računa pri OPP odprt tudi osebni TRR, ki ni blokiran. Ker je samostojni podjetnik odgovoren za obveznosti iz poslovanja kot s.p. z vsem svojim premoženjem, je glede na že pravnomočni sklep o izvršbi predmetne terjatve odvetnik sodišču sporočil le dodatni TRR dolžnika. Odvetnik je izkoristil tudi zakonsko možnost, da sodišče zahteva od dolžnika, da predloži informacije o svojem premoženju, vključno s terjatvami do tretjih, in za to predloži dokaze. Iz predloženega seznama se je pokazalo, da ima dolžnik terjatev do zavarovalnice po določeni zavarovalni polici, kar bi zadoščalo za poplačilo dolga iz te terjatve. Zato je odvetnik takoj zahteval, naj sodišče dovoli novo sredstvo izvršbe tako, da izda sklep o prenosu terjatve v izterjavo dolžnikove zarubljene terjatve do njegovega dolžnika. Navedeni sklep o takšnem rubežu je postal pravnomočen, s čimer je odvetnik dosegel, da mu zavarovalnica kot dolžnica njegovega dolžnika izplača znesek, naveden v sklepu. Dolžnik bi sicer lahko pustil, da zavarovalnica plača njegov dolg, vendar se je vseeno odločil, da preostanek dolga plača sam.

Iz te analize lahko ugotovimo, da je v primeru, ko imamo opravka z dolžnikom z blokiranim TRR, svojim avtom, ki je očitno v takšnem stanju, da se ga ne da prodati, brez svoje nepremičnine in vrednostnih papirjev, še kako pomembno, da se okoliščine glede dolžnikovega dejanskega premoženja še dodatno preverijo. Zato pa so potrebni znanje in izkušnje odvetnikov, ki se nenehno ukvarjajo z dolžniki in poznajo načine, kako učinkovito najti premoženje, ki ga upnik lahko uporabi za predlog novega sredstva in predmeta izvršbe.

Odvetnik ima tudi posebna pooblastila za vpoglede v gradivo na sodišču in poizvedbe o dolžnikovem premoženju. Ugotovili smo, da je v prvem primeru upnik kot pravni laik spregledal možnost rubeža terjatve, ki jo ima njegov dolžnik do svojega dolžnika. Za učinkovito izterjavo dolga je zato po našem mnenju v takšnih in podobnih primerih glede na okoliščine, kdo je dolžnik, nujno angažiranje odvetnika.

7 ZAKLJUČKI

Dandanes čas pomeni denar. Denar, ki ga mora prejeti nekdo, ki je za drugega opravil storitev ali pa mu nekaj prodal, je pošteno prisluženi denar, do poplačila katerega včasih ne pride. V tem primeru upniku po tednih ali mesecih klicanja ter pisanja opominov ne preostane drugega, kot da vloži izvršbo.

V nalogi smo ugotovili, da je izvršilni postopek poseben nepravdni postopek s ciljem prisilne izterjave denarne ali nedenarne terjatve. Terjatev upnika lahko izhaja iz verodostojne listine ali izvršilnega naslova, vedno pa se začne na pobudo upnika z vložitvijo predloga za izvršbo. V dvajsetih letih od sprejetja Zakona o izvršbi in zavarovanju se je spremenil že dvanajstkrat. Spremembe so bile potrebne zaradi varstva pravic dolžnikov, ki so uspeli pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, ali zaradi sprejetih uredb Evropske unije glede čezmejnega izvrševanja odločb, da lahko upniki ene države članice EU izterjajo dolžnika iz druge države, tudi članice EU.

Prav tako smo ugotovili, da je od začetka leta 2008 postopek vložitve izvršbe doživel veliko spremembo, saj je postal avtomatiziran. Še vedno se predlog za izvršbo lahko vloži v papirni obliki na predpisanem obrazcu, a je vložitev prek spletnega portala hitrejša in preglednejša za uporabnika, ki je vsaj malo elektronsko podkovan. S tem so postopki hitrejši, vsaj kar se tiče izdaje sklepa o izvršbi in nato izdaje potrdila o pravnomočnosti in izvršljivosti sklepa o izvršbi, seveda v primeru, da dolžnik ni ugovarjal. Potrdilo o pravnomočnosti in izvršljivosti je namreč izvršilni naslov, s katerim sodišče več ne presoja o pravilnosti in zakonitosti izvršilnega naslova, pač pa samo obveznost, ki izhaja iz njega. Kljub velikemu številu izvršilnih sredstev, ki jih je mogoče predlagati v izvršilnem postopku, se večina upnikov odloči za rubež denarnih sredstev pri OPP in rubež plače ter drugih denarnih prejemkov. Menimo, da je razlog za to v tem, ker ti dve izvršilni sredstvi ne prinašata dodatnih stroškov in ker upnik nima podatkov o dolžnikovem premoženju.

Že iz rimskega prava je znano pravilo, da nepoznavanje prava škoduje. A to ne pomeni, da naj se zato s pravom ukvarjajo le pravniki. S tem, ko so obvezna pravna pravila v razumljivem jeziku objavljena v Uradnem listu, se predpostavlja, da so vsem poznana, tudi pravnim laikom. A ko gre za razne upravne in sodne postopke, se v spornih primerih vidi, kako nujna je pomoč odvetnika. V nalogi smo želeli preveriti hipotezo, da to velja tudi v izvršilnem postopku, kjer ne gre več za vprašanje, ali upniku pripada pravica nekaj terjati od dolžnika, pač pa le za to, da sodišče ukrepa, kolikor je treba, da se terjatev izterja, ker jo dolžnik sam ne izpolni.

Kopica pravil in različnih možnih sredstev ter predmetov izvršbe so nas prepričali, da je angažiranje odvetnika tudi v izvršilni fazi neizbežna, kadar imamo občutek ali pa obstajajo za to nedvoumni indici, da dolžnik prostovoljno ne namerava izpolniti obveznosti iz pravnomočnega izvršilnega naslova, morda skriva svoje premoženje

oziroma ni jasno, kje ima premoženje, iz katerega bi se naša terjatev lahko prisilno izterjala.

Našo hipotezo smo potrdili z analizo primera, ko sta se neuspele izvršbe lotila na eni strani upnik kot pravni laik, na drugi strani pa odvetnik, ki je uspešno zaključil postopek proti istemu dolžniku. Odvetnik je poznal posebne pravne možnosti za iskanje dolžnikovega premoženja in ugotovil, da dolžnik sicer nima sredstev na TRR, nima vrednejših premičnin, nepremičnin ali vrednostnih papirjev, ima pa denarno terjatev do svojega dolžnika, na katero pa je mogoče poseči z izvršbo. S sklepom, s katerim dovoli rubež denarne terjatve, sodišče prepove dolžnikovemu dolžniku poravnati terjatev dolžniku, dolžniku pa prepove to terjatev izterjati. Nato sodišče na upnika prenese tako zarubljeno terjatev v izterjavo do višine, ki je bila potrebna za poplačilo njegove terjatve.

Kot smo zapisali že na začetku: Čas pomeni denar. Zato bi moralo veljati, da naj se podjetniki ukvarjajo s svojim poslom, izterjavo pa prepustijo odvetnikom, ki so za to usposobljeni.

LITERATURA IN VIRI

Knjige:

Drev, A. (2018). *Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) s komentarjem novele ZIZ-L*. Maribor: Poslovna založba.

Ilešič, M. (2001). *Obligacijski zakonik (OZ): z uvodnimi pojasnili in stvarnim kazalom*. Ljubljana: Uradni list RS.

Rijavec, V. (2003). *Civilno izvršilno pravo*. Ljubljana: GV Založba.

Volk, D. (2018). *Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ)*. Ljubljana: Uradni list RS.

Članki:

Odvetnik (2001), glasilo Odvetniške zbornice Slovenije (leto III, št. 2), str. 13.

Odvetnik (2018), revija Odvetniške zbornice Slovenije (leto XX, št. 4), str. 69.

Spletne strani:

Ajpes. *Register zastavnih pravic na premičninah*. Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <https://www.ajpes.si/rzpp/default.asp>

Ministrstvo za pravosodje. (b. l.). *E-PRAVOSODJE, Strategija informatizacije slovenskega pravosodnega sistema 2008–2013*. Pridobljeno 15. 2. 2019 z naslova http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/Publikacije_brosure/strategija_e-pravosodje_2008-2013.pdf

Pravilnik o elektronskem poslovanju v civilnih sodnih postopkih. Uradni list RS, št. 64/2010: Pridobljeno 22. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=201064&stevilka=3574>

Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka, Uradni list RS št. 121/2007. Pridobljeno 15. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2007-01-6161?sop=2007-01-6161>

Pravilnik o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka, Uradni list RS št. 104/2011. Pridobljeno 15. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2011-01-4528/pravilnik-o-obrazcih-vrstah-izvrsh-in-poteku-avtomatiziranega-izvršilnega-postopka>

Pravilnik o vrsti in primerih nošenja službenega oblačila odvetnika, Uradni list RS, št. 32/1995. Pridobljeno 22. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=20190232&stevilka=32>

list-rs/vsebina/1995-01-1539/pravilnik-o-vrsti-in-primerih-nosenja-sluzbenega-oblacila-odvetnika

Sklep Vrhovnega sodišča RS, II Ips 125/2012. Pridobljeno 9. 2. 2019 z naslova <http://www.sodisce.si/vsrs/odlocitve/2012032113051932/>

Sodba »Lekić proti Sloveniji«, št. 3640/07 (ESČP): Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <http://www2.gov.si/dp-rs/escp.nsf/66cc96980c677239c1256bdd003e4dfb/cc4e9022e7eaae3dc12580ed0041c1b0?OpenDocument>

Sodba »Vaskrsić proti Sloveniji«, št. 31371/12 (ESČP): Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <http://www2.gov.si/dp-rs/escp.nsf/0ffe1f8c2a758302c1256bdd00496042/d64b03ecc212ae19c125813800302c73?OpenDocument>

Sodstvo RS (b. l.) Sodni sistem, seznam sodišč. Pridobljeno 15. 2. 2019 z naslova http://www.sodisce.si/sodisca/sodni_sistem/seznam_sodisc

Višje sodišče v Ljubljani, opr. št. II Ip 2926/2017. Pridobljeno 22. 2. 2019 z naslova [http://www.sodnapraksa.si/?q=id:2015081111414209&database\[SOVS\]=SOVS&database\[IESP\]=IESP&database\[VDSS\]=VDSS&database\[UPRS\]=UPRS&submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=2015081111414209](http://www.sodnapraksa.si/?q=id:2015081111414209&database[SOVS]=SOVS&database[IESP]=IESP&database[VDSS]=VDSS&database[UPRS]=UPRS&submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=2015081111414209)

Vrhovno sodišče RS. Izračun zamudnih obresti: Pridobljeno 22. 2. 2019 z naslova <http://izo.sodisce.si/izo-web/spring/izracun?execution=e7s1>

Vrhovno sodišče RS. Portal eSodstvo. Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <https://evlozisce.sodisce.si>

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1): Pridobljeno 21. 2. 2019 z naslova <https://zakonodaja.com/zakon/zgd-1/7-clen-odgovornost-za-obveznosti>

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-A), Uradni list RS, št. 75/2002. Pridobljeno 22. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2002-01-3570?sop=2002-01-3570>

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-E), Uradni list RS, št. 115/2006. Pridobljeno 22. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2006-01-4906?sop=2006-01-4906>

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-F), Uradni list RS, št. 93/2007. Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/82576>

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-J), Uradni list RS, št. 53/2014. Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlurid=20142342>

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-K), Uradni list RS, št. 54/2015. Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2015-01-2226?sop=2015-01-2226>

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-L), Uradni list RS, št. 11/2018. Pridobljeno 19. 2. 2019 z naslova <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2018-01-0458/zakon-o-spremembah-in-dopolnitvah-zakona-o-izvršbi-in-zavarovanju-ziz-l>